

Kristýna Drápalová: Kostel Stětí sv. Jana Křtitele v Hořelici a dynamické baroko v Čechách

Oponentní posudek bakalářské práce

Bakalářská práce Kristýny Drápalové je věnována kostelu Stětí sv. Jana Křtitele v Hořelících a jeho postavení v kontextu barokně-dynamické tvorby v Čechách. Po úvodní části, v níž je představena stavba v kontextu svého okolí, je kostel podrobně analyzován a následně porovnán s možnými předstupy a analogiemi. Na základě analýzy a další argumentace, založené na podrobné analýze uměleckohistorické literatury k tématu, dospívá autorka k závěru, že autorem stavby je Václav Špaček, jehož životopis a tvorba jsou v závěru představeny. Práce sama končí zajímavou úvahou o epigonství a jeho roli v umělecké tvorbě 17. a 18. století.

Je vždy potěšitelné, když je v bakalářské práci rozpoznatelný určitý vypracovaný pohled na dané téma, který tvoří spojovací linku jednotlivých částí práce. U Kristýny Drápalové je tímto svébytným rysem schopnost stavbu postupně analyzovat a „rozečíst“, alespoň ve smyslu struktury a architektonického detailu. Jejím východiskem je zjevně zájem – o danou stavbu, vytčený problém, ale také místo, na kterém se zkoumaný objekt nachází – doplněný poměrně zralou schopností formulovat a hledat tvaroslovné souvislosti. I díky tomu lze říci, že se práce vyznačuje vnitřní jednotou a uceleným názorem, který umožňuje i určitou velkorysost při hledání souvislostí sledovaného uměleckohistorického tématu. Rubem tohoto „osobního“ zájmu a přístupu může být někdy až příliš někdy velký důraz na názorově-interpretativní rovinu, s níž souvisí někdy až přílišná jednoznačnost, s jakou jsou závěry předkládány a postupně řazeny za sebe.

Jestliže analýzu a interpretaci stavby lze označit za skvělou a jednoznačně přínosnou, některá navržená srovnání se pohybují spíše v rovině obecnějších paralel. Je velmi sympatické, že se autorka pokusila dohledat možné paralely v díle K.I. Dinetzenhofera nebo dokonce jeho otce Kryštofa. Pochopitelná snaha začlenit zkoumaný kostel do kontextu dynamické architektury v Čechách zde však, zdá se mi, v některých případech vedla k souvislostem až příliš volným, které lze vysvětlit z relativně pozdní doby vzniku stavby, kdy byly určité principy už poměrně obecně sdíleným „duševním vlastnictvím“. Je rozhodně zajímavé porovnat stavbu s díly K. I. Dientzenhofera, avšak zároveň se zdá, že některé z představených staveb by si zasloužily hlubší analýzu a možná i kritičtější odstup. Ne zcela přesvědčivá se mi jeví paralela s kaplí ve Smiřicích, která sice vykazuje analogii v umístění příčných oválů, avšak sám princip utváření tělesa stavby je poměrně výrazně odlišný. Skvěle je naopak charakterizováno Špačkovo tvarosloví a velmi případná je i závěrečná úvaha o epigonství a jeho možné interpretaci.

Kristýna Drápalová předložila nesporně pozoruhodnou práci, která zcela splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Zapáleným přístupem i velmi zralou schopností analyzovat a formulovat bakalářskou kategorii dokonce výrazně překročila. Výše zmíněné námitky se pohybují v rovině podnětné odborné diskuse, kterou rozhodně zdaleka ne každá práce vyvolá.

Nejen z tohoto důvodu práci rád doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 7.9.2013.

PhDr. Richard Biegel, Ph.D.